

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO NR. VIII-729 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių, kaip juridinio asmens dalyvio, turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas

1. Valstybės ir savivaldybių, kaip valstybės įmonių, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybės įgaliotos institucijos ir atitinkamai savivaldybių vykdomosios institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. ~~Valstybės ir savivaldybių valdomos bendrovės savo dukterinėse bendrovėse, kurių valstybės ar savivaldybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybės nustatyta tvarka.~~ **Vyriausybė nustato, kokios šio straipsnio 1 dalyje nurodytų Vyriausybės priimtų teisės aktų nuostatos taikomos be išimčių (įprastai) arba pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“ valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių dukterinėms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kaip jos suprantamos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje, taip pat visoms kitoms su valstybės ir (ar) savivaldybės valdomomis bendrovėmis per dukterines bendroves susijusioms paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms, kaip jos suprantamos Akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje (toliau – kartu dukterinė bendrovė). Taisyklė „laikykis arba paaiškink“ suprantama taip, kad nukrypimas nuo Vyriausybės nustatytos tvarkos nuostatų turi būti racionaliai pagrįstas ir paaiškintas.**

3. Su akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, valdymu susijusias funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliotos institucijos, kurios įgyvendina valstybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas. Su akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių vienai ar kelioms savivaldybėms nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, valdymu susijusias funkcijas atlieka savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kuri įgyvendina savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas.

4. Viešojo įstaiga ~~„Stebėsenos ir prognozių agentūra“~~ **Valdymo koordinavimo centras**, kurios savininkė yra valstybė, atlieka su valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių **bei dukterinių bendrovių** valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas, nurodytas šio straipsnio 5 dalyje, ir turi teisę iš valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių **bei dukterinių bendrovių**, taip pat Vyriausybės įgaliotų institucijų ir atitinkamai savivaldybių vykdomųjų institucijų, įgyvendinančių valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas valstybės įmonėse, savivaldybės įmonėse, akcinėse bendrovėse ir uždarosioms akcinėse bendrovėse (toliau – valstybei ar savivaldybei atstovaujanti institucija), gauti informaciją apie valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių **bei dukterinių bendrovių** veiklos rezultatus, valstybei ar savivaldybei atstovaujančių institucijų sprendimus, susijusius su valstybės ar savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimu, o valstybės ir savivaldybės valdomos įmonės **bei dukterinės bendrovės**, taip pat valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos privalo viešajai įstaigai ~~„Stebėsenos ir prognozių agentūra“~~ **Valdymo koordinavimo centrui** šioje dalyje nurodytą informaciją teikti.

5. Viešojo įstaiga ~~„Stebėsenos ir prognozių agentūra“~~ **Valdymo koordinavimo centras**:

1) kiekvienais metais rengia, teikia Lietuvos Respublikos ūkio **ekonomikos ir inovacijų** ministerijai ir skelbia savo interneto svetainėje valstybės valdomų įmonių veiklą apibendrinančias tarpines ataskaitas, taip pat **valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių bei jų dukterinių bendrovių** veiklą apibendrinančias metines ataskaitas, kurių turinio reikalavimus nustato Vyriausybė;

2) dėl visų valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklos kiekvienais metais rengia apibendrinančią valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių gerojo valdymo indekso ataskaitą ir iki rugpjūčio 30 d. ją pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bei valstybei atstovaujančioms institucijoms. Gerojo valdymo indekso ataskaitos turinio reikalavimus nustato Vyriausybė, o ji rengiama pagal ekonomikos ir inovacijų ministro nustatytas rekomendacijas;

3) kiekvienais metais peržiūri valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių rengiamų ~~valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių~~ veiklos strategijų projektus ir **patvirtintas veiklos strategijas**, teikia rekomendacijas valstybei atstovaujančioms institucijoms dėl jų veiklos strategijose numatomų tikslų ir jų vertinimo rodiklių nustatymo ir bei valstybei atstovaujančių institucijų nustatytų valstybės **tikslų ir lūkesčių** valstybės valdomoms įmonėms atitikties, vertina veiklos strategijų įgyvendinimo rezultatus ir teikia Lietuvos Respublikos ūkio **Ekonomikos ir inovacijų** ministerijai apibendrintas ~~valstybės valdomų įmonių~~ veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitas;

4) rengia rekomendacijas ir **pasiūlymus**, teikia metodinę pagalbą ir konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomose įmonėse nustatymo. Valstybės tikslus ir lūkesčius nustato valstybei atstovaujanti institucija rašte dėl valstybės **tikslų ir lūkesčių** (toliau – raštas), kurio turinio reikalavimus ir rengimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija;

5) vertina **raštų projektus** ir teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms išvadas dėl valstybei atstovaujančių institucijų rengiamų pateikti raštų;

6) **analizuoja pasirinktų valstybei atstovaujančių institucijų sprendimus**, susijusius su valstybės turtinių ir neturtinių teisių bei pareigų įgyvendinimu valstybės valdomose įmonėse, ir teikia išvadas valstybei atstovaujančioms institucijoms ir (arba) Ekonomikos ir inovacijų ministerijai;

7) kiekvienais metais apskaičiuoja ir ~~vertina~~ valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių pelningumo rezultatus **atlikdama įmonių individualų vertinimą** ir teikia šią informaciją valstybei atstovaujančioms institucijoms, rengia ir ~~valstybei atstovaujančioms institucijoms Ūkio Ekonomikos ir inovacijų ministerijai~~ teikia siūlymus dėl valstybės valdomoms įmonėms ir jų dukterinėms bendrovėms Vyriausybės nustatomų siektinų pelningumo rodiklių. **Individualus įmonės vertinimas suprantamas kaip Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto ir valstybės valdomos įmonės siektino pelningumo rodiklio padidėjimas arba sumažėjimas, atsižvelgiant į valstybės valdomai įmonei išskeltus tikslus, jos veiklos specifiką, rinkos sąlygas, kuriomis veikia valstybės valdoma įmonė, kitus aktualius veiksnius, kurie gali turėti įtakos valstybės valdomos įmonės pelningumui;**

8) kiekvienais metais teikia informaciją Finansų ministerijai apie planuojamus valstybės valdomų įmonių dividendus ir pelno įmokas, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dividendų ir pelno įmokų apskaičiavimo klausimais, teikia išvadas Vyriausybei dėl valstybei atstovaujančios institucijos siūlomų mažesnių, negu nustatyta teisės aktuose, dividendų ar pelno įmokų;

9) skelbia savo interneto svetainėje informaciją apie valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių kolegialių organų narių ir vadovų atrankas, **paskirtus kolegialių organų narius jų kadencijos laikotarpiu (vardą, pavardę ir profesinę patirtį)**, deleguoja savo atstovus dalyvauti šiame punkte nurodytų atrankų komisijų darbe, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl kandidatams nustatytinų specialiųjų reikalavimų, kurie nėra nustatyti įstatymuose; ~~kaupia ir atnauja duomenis apie potencialius kandidatus į valstybės valdomų įmonių kolegialių organų narius;~~

8 10) skelbia ir nuolat atnaujina valstybei atstovaujančių institucijų, ir valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių sąrašą savo interneto svetainėje;

9 11) nuolat stebi ir analizuoja, kaip valstybei atstovaujančios institucijos įgyvendina valstybės turtines ir neturtines teises ir pareigas valstybės valdomose įmonėse, ir tuo pagrindu Lietuvos Respublikos ūkio Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teikia pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo;

10 12) teikia metodinę pagalbą savivaldybėms atstovaujančioms institucijoms savivaldybių valdomų įmonių tikslų ir strategijose numatomų vertinimo rodiklių nustatymo, strategijų rengimo, tikslų siekimo vertinimo, nepriklausomų valdybos narių atrankos ir kitais su savivaldybės valdomų įmonių bei dukterinių bendrovių valdymu susijusiais klausimais;

11 13) konsultuoja valstybei ir savivaldybei atstovaujančias institucijas, bei valstybės ir savivaldybės valdomas įmones ir jų dukterines bendroves visais su valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių bei dukterinių bendrovių valdymo politikos įgyvendinimu susijusiais klausimais, taip pat konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas akcinėse bendrovėse ir uždaroiose akcinėse bendrovėse, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, šių bendrovių veiksmingo valdymo, strategijų įgyvendinimo, ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų ir pasiektų konkrečių rodiklių įgyvendinimo rezultatų klausimais ir teikia rekomendacijas, kaip gerinti šiuos rodiklius. Šiais tikslais rengia pristatymus, organizuoja konsultacijas ir patirties apsikeitimo renginius ir seminarus;

12 14) tvirtina savivaldybių viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklą ir rezultatus formą;

13 15) vertina ir teikia pasiūlymus valstybei atstovaujančioms institucijoms ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų, kurie nustatomi pagal ūkio ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas, įtakos valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių šių įmonių veiklos strategijose numatomiems vertinimo rodikliams, specialiųjų įpareigojimų masto, finansavimo, kokybės kriterijų ir teisinio reguliavimo tobulinimo. Specialieji įpareigojimai suprantami kaip valstybės valdomos įmonės ir jų dukterinės bendrovės funkcijos, kurias ji įpareigota atlikti pagal įstatymus ar Vyriausybės nutarimus, kad būtų užtikrintas konkrečių socialinių, strateginių ir politinių valstybės tikslų įgyvendinimas. Specialiųjų įpareigojimų sąrašą tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras ir jis skelbiamas Valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje;

14) apskaičiuoja ir įvertina, ar valstybės valdomos įmonės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus siektinų vidutinių metinių nuosavo kapitalo kainų ar siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklius;

15) atlieka valstybės valdomų įmonių individualų vertinimą. Individualus įmonės vertinimas suprantamas kaip Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto ir valstybės valdomos įmonės siektino pelningumo rodiklio padidinimas arba sumažinimas, atsižvelgiant į valstybės valdomai įmonei išskeltus tikslus, jos veiklos specifiką, rinkos sąlygas, kuriomis veikia valstybės valdoma įmonė, kitus aktualius veiksnius, kurie gali turėti įtakos valstybės valdomos įmonės pelningumui.

6. Viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ Valdymo koordinavimo centro veikla atliekant šio straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas finansuojama iš Lietuvos Respublikos ūkio Ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2020 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ekonomikos ir inovacijų
viceministras
[Signature]
2020-02-26

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
direktorė
2020 02 26
Jovaišienė